

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **G.**, bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. M., advokátom so sídlom v P., proti odporcom **1/ I.**, **2/ J.**, obom bývajúcim v S. a zastúpeným JUDr. M., advokátom so sídlom v P., **o neplatnosť kúpnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 12 C 50/2006, rozhodol o námietke zaujatosti sudcov Krajského súdu v Prešove v konaní sp. zn. 12 NcC 15/2008

t a k t o :

Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. Igor Burger, JUDr. Jozef Angelovič, JUDr. Anton Lukáč, JUDr. Anton Oriňák, JUDr. Branislav Breza, JUDr. Jaroslav Bugel', JUDr. Irena Dobňáková, JUDr. Viliam Dohňanský, JUDr. Martin Fiľakovský, JUDr. Zlata Simková, JUDr. Mariana Muránska, JUDr. Eva Pirkovská, JUDr. Eva Rešatková, JUDr. Emil Dubňanský, JUDr. Peter Šamo, JUDr. Milan Šebeň, JUDr. Jozef Škrab, JUDr. Eva Šofranková, JUDr. Roman Tóth, JUDr. Gabriela Világiová, Mgr. Magdaléna Želinská, JUDr. Ľuboslava Mruškovičová, JUDr. Gabriela Gerdová, JUDr. Mária Kupková, JUDr. Peter Tobiaš, JUDr. Milan Majerník, JUDr. Anna Ilčinová, JUDr. Anna Kovaľová, JUDr. Jana Burešová, JUDr. Michal Boroň, JUDr. Martina Zeleňáková, JUDr. Katarína Morozová Nemcová a JUDr. Viera Schmotzerová **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 12 NcC 15/2008.

Sudkyňa Krajského súdu v Prešove JUDr. Gabriela Klenková, PhD. **je v y l ú č e n á** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 12 NcC 15/2008.

O d ô v o d n e n i e

V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 C 50/2006 odporca 1/ vzniesol námietku zaujatosti sudcov tohto súdu (§ 14 a nasl. O.s.p.). O predmetnej námietke mal rozhodnúť Krajský súd v Prešove ako nadriadený súd (§ 16 ods. 1 O.s.p.) v konaní sp. zn. 12 NcC 15/2008. Keďže ale odporca 1/ namietal aj zaujatosť sudcov tohto krajského

súdu, bol spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu nadriadenému Krajskému súdu v Prešove (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Prešove odporca 1/ odôvodnil námietku zaujatosti v podaní z 28. augusta 2008 (č.l. 141-142 spisu) tým, že JUDr. Klenková, ktorá vykonávala funkciu predsedníčky Okresného súdu Poprad, je v súčasnosti sudkyňou Krajského súdu v Prešove a je dcérou brata navrhovateľky p. W., preto možno predpokladať, že jej kolegovia by v prípadnom odvolacom konaní nerozhodovali nestranné. Dôvodom pre vylúčenie sudcov je vzťah sudcov k účastníkom, resp. ich rodinným príslušníkom, konkrétne k osobe JUDr. Klenkovej, ktorá sa aktívne podieľa na právnej pomoci navrhovateľke.

Sudcovia Krajského súdu v Prešove, ktorí sú vymenovaní v prvom výroku tohto uznesenia, sa vyjadrili zhodne tak, že nemajú vzťah k prejednáwanej veci, k účastníkom konania či ich zástupcom a ani sa necítia byť zaujatí.

Sudkyňa Krajského súdu v Prešove JUDr. Gabriela Klenková, PhD. uviedla, že sa cíti vo veci zaujatá pre pomer k účastníkom konania, pretože navrhovateľka je jej príbuznou.

Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní (§ 14 ods. 2 O.s.p.).

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to buď k veci (v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania či ich zástupcom (ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom – pozitívnom alebo negatívnom – pomere k nim).

Subjektívne hľadisko účastníka (jeho osobný názor, domnienka, úvaha) je predmetom posúdenia otázky prípadnej zaujatosti namietaného sudcu nadriadeným súdom, rozhodovanie o tejto otázke je ale viazané výlučne na objektívne hľadisko. Nemožno preto bez ďalšieho brať na zreteľ len samotné pochybnosti účastníka o vzťahu sudcu k prejednávanej veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom, ale vždy treba posúdiť skutočnosti, ktoré viedli k týmto pochybnostiam účastníka. Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z pojednania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že tvrdený vzťah sudcu existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p.

Súčasťou základného práva na pojednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15 O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho pojednania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na pojednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu pojednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho pojednania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998). I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno však prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z pojednania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných (existujúcich a nie len domnelých) dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Z námietky zaujatosti vyplýva, že odporca 1/ neobjektívnosť sudcov Krajského súdu v Prešove netvrdí vo vzťahu k žiadnemu konkrétnemu sudcovi a len predpokladá, že vzhľadom na príbuzenský vzťah sudkyne Krajského súdu v Prešove JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. s navrhovateľkou, v prípade odvolacieho konania by sudcovia tohto krajského súdu nerozhodovali nestranne. Ako už bolo uvedené, dôvodom na vylúčenie sudcu z pojednania a rozhodovania veci môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie

však samotné domnienky, dohady alebo pocity účastníkov, že sudcovia budú voči nim zaujatí a že vec neprejednávajú objektívne. Bez toho, aby mali tieto predpoklady reálny podklad vo vzťahu sudcu k prejednávanej veci, ide len o ich subjektívny dohad (špekuláciu) o možnej budúcej neobjektívnosti sudcu, ktorú namietajúci účastník nevie skutkovo ani personálne konkretizovať a ktorú si vytvoril na základe nepreukázaných skutočností.

Treba dodať, že z hľadiska § 14 O.s.p. je bez právneho významu tiež to, ak namietajúci účastník poukazuje na existenciu určitého vzťahu osoby odlišnej od účastníkov konania (v danom prípade JUDr. Klenkovej k navrhovateľke, ktorá však nemá vec ako sudca Krajského súdu v Prešove prejednať a rozhodnúť, keďže v merite veci nerozhodol ešte ani súd prvého stupňa).

Nakoľko obsah spisu nepreukazuje žiadny zo vzťahov, ktorý § 14 ods. 1 O.s.p. považuje za právne významný, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v tomto prípade nie sú dané zákonné dôvody, ktoré by sudcov Krajského súdu v Prešove vymenovaných v prvom výroku uznesenia vylučovali z prejednávania a rozhodovania vo veci, ktorá je na ňom vedená pod sp. zn. 12 NcC 15/2008. Vzhľadom na to vznesenej námietke zaujatosti nevyhovelo.

Sudkyňa Krajského súdu v Prešove JUDr. Gabriela Klenková, PhD. sama potvrdila existenciu takéhoto právne relevantného pomeru vo vzťahu k prejednávanej veci, jej vyjadrenie Najvyšší súd Slovenskej republiky rešpektoval a v dôsledku toho rozhodol, že táto sudkyňa je vylúčená z prejednávania a rozhodovania uvedenej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2008

JUDr. Daniela Sučanská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková